Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentaria in universam artis logicam - Cod. Ettenheim-Münster 277

[S.l.], [17. Jahrh.]

Dvbivm qvartvm

urn:nbn:de:bsz:31-129937

Visual Library

Arg. 5. Facta suppone naam aliqm genericam in unica tm spec
reperiri v. g. aral in solo hore uti post diem iudicij contingit poet
foari vera ppo ista sc: ho e aral in qua pdicarch aliqd urle sed
n pdicarch species nec dria nec pprium aut accidens go gns conservarch
in unica spec, Item posito eodem casu talis species poet definiri sed ois
defio constat gre et dria go tunc gns cet in unica spec.
Rx admittendo in casu relato poe gns pdicari ut pbat argtm et m poe
speciem talem definiri et qdem gns pdicarch ut totum poate sicq
ponerch in eius defio sed negatq qd tunc conservarch in unica spec qlis e totum poate
non n. illa species exhauriret adaeqte illius poatitem sed tm inadaequate.
Conservatio a. pfecta poe desumenda e ex actu adaeqto respondente et ex:
hauriente illam qd tunc in casu posito non contingeret. Alij dicant
qd in casu posito conservarch gns Metaphm n Lovm q solutio m
suam hl pbabilitem.

DVBIVM QVARTVM.

An Genus quatenus gns praedicetur de solis speciebus.

An vero m de Individuis specierum?

Duo nobis in pnti dubio st examinanda multum int se connexa. 1 mi
e An gns immediate pdicetur de spec. ita qd immediatus trs quem gns res:
picit sit species vel aliud. 2. An gns tm pdicetur de spec. ita qd adaeqtus
trs illius sit species tm, respu v. individuorum n pdicetur ut gns sed alio
distincto mo.
E Res. N. 1. Trum immediatum dici illum q seipso et nullo alio me
diante trat aliquem respum sive transcendentalem sive pdicamentalem
ut lumen v. g. Dr trs immediatus visionis qa trat illam seipso nullo
alio mediante, trs immediatus e ille qui raoe alterius terminat –
ut color pt dici trs mediatus visionis qa trat illam raoe luminis.
N. 2. Trum adaeqtum dici illum q ita trat respum aliquem ut alium
trum respicere n queat q raoe trs adaeqtus poe visionis e color qui
ita trat illam ut ad nil aliud poet se extendere, qiqd n. attingit dt

aliq̃ calore cū affectum. Ergo mādrāgōra ille, q̃ habet tēl aliquem
respectū n̄ tū solū sed aliū simul tēnt. et alibi. dicit, tēg mādrāgōra
nūs q̃ habet tēl n̄ tū solū sed n̄ alij colores pōnt trahere. hic ergo

Chō 1: Respectū grātie immediate tēnt spēs et ille illius grātie
immediate p̄dicat, constituitur respectū illius, vere in ratione grātie
cum et p̄ p̄dicabilis.

Hic Chō cōst̄ recipit ab Auctoris cyclopedia quōdam q̃ immediatum tēnt
grātie constituunt habitudinem in q̃ cōd spēs et individuum. Sed
q̃ p̄ pars Chō n̄ra. illa immediata tēnt respectū grātie q̃ immediate
spēi dicunt sed ipsa spēs p̄ q̃ immediate hoc mō dicunt, individua n.
ratione rationis specifica spēi dicunt q̃ spēs immediate terminant grātie respectū.
2ª pars p̄ti. Illud p̄dicat immediate de aliq̃ q̃ n̄ p̄t glari q̃ alium rationem
priorem communiorem illi sed q̃ grātie communior spēi n̄ p̄t glari per
aliam rationem priorem communiorem illi q̃ grātie immediate p̄dicat de spēi.
ma. patet, mi. n̄ constat. nam q̃ aliū communior tamen aut hū
non p̄t q̃ alium rationem priorem sed immediate competit q̃ grātie immediate
p̄dicat de spēi.
3ª Chō pars q̃ grātie respectū spēi habet naturam rationis grātie q̃ tēt.
Ex dictis Porph. et cū philosophis confirmatur definientium grātie in ordine
ad spēi q̃ respectū illius habet naturam rationis grātie. Ex q̃ ratione n̄ p̄t
tamen glari immediatum tēnt grātie cū spēi. q̃ relatione finis definiunt
q̃ finem tēnt immediatum definiri solent sed Porph. definiunt grātie quod
est q̃ relatum in ordine ad spēi, q̃ spēi immediate terminant
respectū grātie.
Ult. vlt. In Auctores asserentes immediatum tēnt grātie et cū spēi Hic
individuum. Grātie et assignari aliqui tēg immediate quem respiciunt sed hic
n̄ p̄t cū individuum q̃ individuum sibi grātie n̄ ratione sui sed ratione spēi
dicit n. Dicitur aut q̃ hō i aut q̃ spēi est immediate tēg grātie

qa ratio sui et non ratio alterius subiecti aliqui. Consequentia patet ex dictis de tribus immediatis.
Sed contrarium nondum consequentia quia nec individuum nec species est immediatus tribus generis sed
subiectibile in quid incompleti cum specie et individuis est immediatus tribus generis
Sed Imp. haec responsio 1° Sequeretur non ex illa definitione Porph. et omnium physicorum
esse plane nullam sed hoc est falsum quod sequitur patet quia relativum ut recte de
finitum definiri debet per suum immediatum correlatum quod respicit sed secundum
illam Porph. et Artis non definierunt genus per suum immediatum correlatum
sive tantum quod vitiosa est. ma. est Artis 6 Top. cap. 7.
2° Imp. Genus respicit sua inferiora ideo quia ab illis participatur quod si genus
non respicit speciem immediate sed aliquid aliud prius non prius ab aliquo alio quam
a specie participabile sed hoc est absurdum dicere, non non est assignabile illud
quod prius specie participat genus.
Cho 2a Genus non tantum respicit species sed non individua optinetur veram
rationem generis respectu illorum. Haec Cho est 3a Lovanienses.
Existimantes genus nil potest speciem respicere. Sed antiquum probatur Cho. Dicit
Individua esse in duplici differentia quidam sunt diversae speciei ut Petrus et Bu-
zephalus quidam sunt eiusdem speciei ut Petrus Paulus. Hoc probatur.
Ita Pars Chois de Individuis secundum utramque rationem accipitur patet. Genus
non tantum praedicatur de specie sed non de individuis quod genus non tantum respicit species sed
non individua. Consequentia patet illa non praedicatio formaliter stipparit respectum generis. patet ante
quando praedicatio de Petro et Buzephalo aliquid praedicatur non speciem sed genus sed
haec sunt individua specierum quod genus non praedicatur de individuis.
2a Pars Chois maiorem habet difficultatem. quod sic: genus respectu Individuorum
veram rationem generis obtineat praesertim quod ad individua eiusdem speciei, Individua
v. diversae speciei ut de Petro et Brunello res facilem videtur habere probationem
quia ratio generis est quod praedicatur de pluribus differentibus specie in quid. sed illa individua
illa dicuntur species et aliquid de illis praedicatur in quid sed incompleti quod respectu
illorum habet veram rationem generis, patet minor in quibus non dicuntur species ut patet 2a aliquid
affert partem centrae ad modum per se stantis quod praedicatur de illis
in quid incomplete.

ad modum per se stantis quod praedicatur de illis in quid incomplete tamen
Ibi eadem pars de individuis eiusdem speciei. In his propositionibus Plato est animal,
Sortes est animal praedicatur aliquid verbi sed non praedicatur aliud nisi genus quod genus
respectu individuorum eiusdem speciei habebit veram rationem generis, ma est certa
pars mi. in pars non praedicatur species quia illa affert totam centrum actu quod hic
non fit. nec praedicatur differentia quia in his propositionibus praedicatur aliquid per modum per se
stantis quod differentia non habet, nec in praedicatur proprium aut accidens quia est praedicatum
centrale quod haec duo non possunt afferre quod genus praedicabitur quia nullum aliud
praedicabile verbi supra.
Nisi Respondeas cum Lorca. praedicari hic 6 praedicabili innominatum tamen
verum haec responsio Lorca quia est 3a nominatissimam physicorum sententiam merito
ab omnibus reiicitur.
Dices forte 2o Ad has rationes verum, esse quod in his propositionibus praedicatur genus sed non
servat rationem formalem generis, ratio enim formalis generis est quod praedicatur de pluribus specie
differentibus, individua autem ista enumerata non sunt diversae speciei sed eiusdem
quod genus non habebit formalem rationem generis respectu illorum.
Dicendum est. quia ad rationem generis petitur tantum quod sit praedicabile de pluribus specie
distinctis in quid non autem requiritur ut omnia inferiora de quibus praedicatur specie distinctae sed
sufficit quod habeat aliqua inferiora eaque immediata specie distincta et haec sunt ipsae
species.
Deinde ad Rationem generis sufficit quod praedicetur ut pars centrae et ad modum
per se stantis hoc autem habet respectu individuorum eiusdem speciei quod. Et certe si
genus ut genus poterat quod omnia inferiora de quibus praedicatur centrum specie distincta sequeretur
animal quod praedicatur de homine non habet veram rationem generis quod tamen falsum est ut
ipsi simul affirmant quod. patet sequela quia animal ut sic quod praedicatur de homine non
praedicatur de pluribus specie differentibus quod ut sic non habet veram rationem generis.
Neque nos tamen dicere volumus genus per respectum ad individua illa enumerata formaliter
constitui in ratione generis, sed volumus genus quod ipsi iam per respectum ad species tamquam
suum terminum immediatum formaliter constitutum est suam rationem formalem non
amittere sed eam ad individua usque extendere.

Et qd colligi pt p: Tertium mediatum gris et individua ultima ordinis. Et
Tertium adeo ipsum si et sola species sed species cum individuis.
Ad 3 in 1: Tam species ipsa individuum subsistunt gris ni qd incomplete ge
species et individuum hoc aliqd coe ni raoe subsistibilis qd immediate attingit
in gre ipsi sta ant pal. quamq connuunt mt se ni aliq sibi coe connuunt sed
species et individuum connuunt ni raoe subsistibilis ge hoc aliqd coe Tertium etc.
sed hoc coe e immediatus tris gris ge nec species nec individuum immediate
terminabunt gris respectum. pter m. hoc coe raoe pri et si raoe alterius tral
gris relationem ge e immediatus tris alterius. Ipsi pal ex raoe tris immediati.
Ex sed ant et d: cons ge hoc aliqd coe universum naam se: aliqm ultimum
ordi ipsi. ge hoc coem aliqm 2 substantiam subsistibilis secundo ipsi et hoc
2: substantiae gris et immediatus fundat ni species mediate ni individuis et hoc
patet ex m. qd se: subsistibili aliqd immediate tral respectum gris quod
fit ipsum qd a species et individuis, hoc ge species et individua coem aliqm
2. sub. si v. aliqm naam universam q immediate tral respectum gris.
Ad. Circa hanc sol. Individua si referri ipsa species relatione ad gris ab illa
q species ipsa et illud referunt uti non recte arbitrantur Commentatores q. 2.
de gre art 2. asserentes species ipsa relationem referri ad gris ab illa tyna
individua ut ipsum respicient. Fundatum illorum totum e ex species ipsa
dicti, individua v. mediate referunt ad gris sed hoc ratio efficax si e, p: ex
Lumen et Color unica species relationis sibi se: referunt ad visum, hoc
lumen immediate Color v. mediate tral respectum ge mediate nec immediate
trare respectum aliquem, si cui ipsum ipsa species relationem in tris.
Et sequitur qd gris tral duas species ipsas subsistibiles et sequitur quod
cum sit subsistibili hoc ipsi si admittant ge nec id ex q sequ. pter sequ. ratio
specifica subsistibilis sumit ex specifica raoe subsistibilis sed ipsum alios
individua tral ipsam species subsistibilem ab illa ipsum tral species ge et gris
respectum illorum tral ipsam species subsistibilem ex q clare sequ et o subsistibili
qd e solum et eum consensum pluribus.

Hez 2. Porph. tm nullum mentem scil. speciei et differentiae genus quia genus est genus
[illegible] adeptum genus et species et nulla ratio individua. Cons. ratio quod
genus non obtinet rationem generis respectu individuorum. De relationem tm formal quod
obtinet suam rationem in ordine ad suam correlativum, hoc est species quia respectu individuorum
genus non habebit rationem generis. Ex Porphyrio non idem relinquitur individua
quia genus definiunt ipsa illa non requirunt aut de illis non predicantur sed ipsa tantum sed
habent genus tunc quia suam tantum mediatam declarantur, non existimans rationem
aut tres connotationem commutari, quemadmodum aut tres aggregatae singulis applicari
ad aggregatum genus multum conducat, nisi non Porph. in ratione generis nominat individua
individuorum dum vel genus predicari de pluribus speciebus differentibus, atque non individua
dicunt species haec mediate aut ultimo et quia non ratio ultimo et genus terminari ad
individua. Ad 3. Ex ma: concedo. Ad 4. m. Correlativum immediatum
genus et species concedo m. mediatum et remotum nego m. et ad 5. ex. non. tm respectu
immediati et proximi tm sed mediati et remoti non formal relativum suum rationem et
pat in pea ipsum quia non respicit eorum tantum illum respicit mediate hoc est medio
termino.

Haec chila sunt de gre respectu speciei et individuorum. Restat ex. An genus
respectu differentiae habeat rationem generis ut v. g. an habet respectu rationis et mortalis
quia differentiae rationis. Ad ipsum sed Ex negatione. Ratio principalis est quia genus an habet v. g.
non predicatur contentum de differentia sed de ratione generis est predicatur contentum quia genus
respectu differentiae non habet rationem generis. ma. sed an habet n. nisi est pars definitionis non tota
definitionis differentiae quia non habet esse ens. Si est pars definitionis mutuae
in conceptu contrahentis differentiae, hoc est. negat fieri aliquid differentiae non contrahens genus quia
contrahens et contractum dicit hoc differentiae conceptu illa quia contrahens sed extra
conceptum contrahentis quia omnis differentiae contrahit genus illa est extra conceptum contra
hentis quia genus non est pars contrahens differentiae sed de hoc habetur infra dubio de ratione.
Ors. ult. Circa Modum predicandi genus An genus predicatur in abstracto de specie v. g.
humanitas est mortalitas An v. tm in concreto. Ex ad hoc breviter genus in abstracto
bene potest predicari de specie in abstracto dummodo non accipiatur sub se specie. Sed
de humanitate bene potest predicari id quod est de entia ratio sed mortalitas est de entia

humanitas g̃ hoc p̃t illa p̃dicari in abstracto. ma quod p̃tem. de entia
humanitas ē constituere hominē. Sed id quod ex sua entia h̃t constituere
hominē hl in constituere mālē g̃ mālitas est de entia humanitas ma-
ysat p̃tem. ho entitatē ē mālē g̃ id q̃d entitatē constituit hominē consti-
tuit in ex sua entia mālē. Sicy p̃ter q̃cd. sytem. mālitas p̃ūt constituit
mālē g̃ si humanitas entitatē constituit mālē, mālitas erit de entia
humanitatis.

Ob idem 2°. Partes definitionis hoc genus p̃dicari de definito sed mālitas
ē pars definitionis humanitatis g̃ hoc p̃t p̃dicari de illa. p̃ter me. si n. nullus
definire hominem sic dicetur definire humanitas ē mālitas et rationalitas
cum ī hō in concreto definit q̃d sit mālē rationalē g̃ m. nota.

Dicendum Dumm̃ Gnis n̄ accipit sicut ex fine ex quo in ea cōpositum habet
rationem speciei sumit a genere et differentiis quae ipsum considerant tm̃ sicut
q̃d sumit mālitas hoc ē minutis particulis tm̃ et q̃d habet speciem
ultimam sicut ex rationem hanc sumpsum q̃d humanitas est sua
mālitas sicut quod a. sumpsum ē cum humanitas sit sua animalitas et
et alia q̃d amplius addunt.

Ob 2°. Nulla pars q̃ n̄ sit formal totum p̃dicari p̃t nec p̃dicari de
toto sed mālē p̃ūt accipitur tm̃ sicut p̃tem g̃ tunc n̄ p̃t p̃dicari de
toto nec.

DUBIUM QUINTUM

Utrum Porphyrius speciem a Porph. tradita sit bona?

Ad speciem Porphyrius tradidit nobis Porph. 1°. Species ē q̃ sub aliquo
genere ponit. 2°. species ē de q̃ genus in q̃d p̃dicat. 3°. species ē q̃ de
pluribus numero differentibus in q̃d p̃dicat. Et recte Porph. nam
species triplex ratio sumitur determinandam continet, multiplex species 3
habitudines multa ipsam considerantur in de illa constituere possunt
1° namq; considerat q̃ ē q̃d rationis in recta linea fundamentale
et sic competit ei genus definit. 2° considerari p̃t species q̃ in q̃ genus
efficit fundamentum de q̃ genus p̃dicat in q̃d et sic competit ei 2°.